

C: F. Galesloot

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Onderwerp : Reactie college van B&W op Adviesbrief Auditcommissie
Verzonden : **29 OKT. 2020**

Geachte leden van de raad,

De auditcommissie van uw raad heeft op 16 oktober advies uitgebracht naar aanleiding van beoordeling van de begroting 2021. Wij hebben deze brief ook ontvangen, maar niet in een conceptfase om vanuit de ambtelijke organisatie hoor-wederhoor toe te passen en op technische punten afstemming te plegen. Wij onderschrijven uiteraard volledig de betekenis van de begroting voor de raad als een belangrijk kaderstellend en controle- instrument voor de uitvoering door ons college. Daarom zijn wij na een eigen intern onderzoek evaluatie P & C ook een verbetertraject gestart. We hebben de auditcommissie daarover ook een plan van aanpak gepresenteerd. Zo zijn in begroting 2021 de presentatie en toelichting van activiteiten verbeterd. Een belangrijke verbetering (naast diverse andere die in het voorwoord worden genoemd) is het apart zichtbaar maken van het structureel saldo van baten en lasten, door projecten en reserves apart te behandelen. Maar daarmee zijn we er nog niet, verdere verbeteringen zullen worden aangebracht. Zoals de auditcommissie zelf ook schrijft ontwikkelt onze begroting zich van een vrij basaal document naar een meer beschrijvende en inhoudelijke begroting. Dat proces loopt volop en gaat dus ook door naar 2022 en begroting 2021 is daarin een tussenstap.

Advies auditcommissie

De auditcommissie heeft zijn advies onderverdeeld in adviezen voor de korte termijn (begroting 2021) en de lange termijn (volgende begrotingen). Omdat de lange termijn opmerkingen niet direct de meningsvorming van uw raad over begroting 2021 raken, stellen wij voor deze onderdelen uit het advies eerst te bespreken in een volgende auditcommissie (inclusief adviseurs).

Begroting 2021

In het eerste deel van het advies gaat het om punten waarvan de auditcommissie meent dat er een addendum bij de begroting dient te worden gevoegd. Wij benadrukken dat de begroting is ontworpen binnen de huidige kaders en formats, zoals onder meer vastgelegd in de financiële verordening art. 212 van de Gemeentewet. Binnen de huidige spelregels streven wij ernaar uw raad zo goed mogelijk in staat te stellen kaders te stellen en te controleren. De programmabegroting bevat de hoofdlijnen van het inhoudelijk beleid en de financiën. Indien uw raad van mening is dat de huidige opzet van de programmabegroting daarvoor niet voldoet, of dat op een lager detailniveau informatie moet worden verstrekt, dan zal dit moeten leiden tot wijziging van de kaders en formats. Wij kunnen ons voorstellen dat het gesprek hierover bij de herziening van de financiële verordening wordt gevoerd.

Taakstellingen en bezuinigingen

In meerdere passages benoemt de auditcommissie het kunnen beschikken over overzichten van taakstellingen en bezuinigingen om te kunnen controleren of deze worden behaald. De auditcommissie constateert dat uw raad niet eenduidig kan vaststellen dat alle bezuinigingen en taakstellingen waartoe (eerder) is besloten op de juiste plaats en de juiste wijze zijn verwerkt in de begroting. In zijn algemeenheid geldt dat verantwoording over de voortgang van taakstellingen en bezuinigingen wordt afgelegd middels de jaarstukken. Voor zover dit de programma's Cultuur en Zorg betreft gaan wij daar hieronder op in.

Aansluiting begroting en P&C documenten

De auditcommissie merkt op dat het lastig is aansluiting te vinden tussen de kolom begroting in de verschillende P & C - documenten. De begroting wijzigt zich in een dynamisch proces, en ook hier geldt dat krachtens de financiële verordening er bevoegdheid is te wijzigen zonder de raad erin te betrekken. Wij realiseren ons dat uw raad meer inzicht nodig heeft in de begrotingswijzigingen. Dit punt zal dan ook prominent worden opgenomen in het verbetertraject P&C en ook voor dit onderwerp geldt dat behandeling van de financiële verordening een prima kader biedt om ook grondig van gedachten te wisselen over het systeem van bestuurlijke en technische begrotingswijzigingen.

Advies per programma

Hieronder zullen de constatering en adviezen van de auditcommissie per programma besproken worden.

Programma Zorg voor wie dat nodig heeft

Constatering/advies

De auditcommissie vraagt zich af waarom de taakstelling op het sociaal domein nu op nul staat.

Reactie

Het is niet zo dat de taakstelling in de begroting op nihil staat, maar de opgave voor het sociaal domein is anders verwerkt dan voorheen. Het maakt nu integraal onderdeel uit van de posten waar ze betrekking op hebben, zodat op die manier sturing beter mogelijk is. In de stukken voor de raadscommissie van 1 oktober (verplaatst naar 26 oktober) hebben we inzage gegeven in de plannen en de verwerkingswijze in de begroting. De verwerking in de begroting is nog verder verduidelijkt in de antwoorden op de technische vragen over de begroting. Er is overigens geen sprake van bezuinigingen, maar van kwalitatieve inhoudelijke maatregelen die tot doel hebben (zorg)kosten te besparen. Het ligt inderdaad niet vast of dit de komende jaren zal worden gerealiseerd, daarvoor zijn de onzekerheden in het sociaal domein te groot en de directe beïnvloedbaarheid te klein. Wel is sprake van een breed palet aan maatregelen waarop we maximaal inzetten. In de raadscommissie van 26 oktober 2020 is dit nader toegelicht.

Constatering/advies

De auditcommissie vraagt naar de gevolgen als de taakstelling 2020 niet wordt behaald.

Reactie

Er is inderdaad voor 2020 sprake van een taakstelling. Of deze wel of niet wordt gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rest van 2020. De impact van corona en de risico's en onzekerheden die dit met zich meebrengt, maakt het lastig om hierover op dit moment stellige uitspraken te doen. De mate waarin de taakstelling in 2020 wordt gerealiseerd, heeft echter geen doorwerking naar de begroting 2021, een eventueel nadeel wordt eenmalig gedekt uit de reserve nadelen sociaal domein. Voor 2021 is het tekort en daarmee de taakstelling opnieuw bepaald. De sturingsmaatregelen zijn op de nieuwe taakstelling afgestemd.

Constatering/advies

De auditcommissie vraagt naar eenduidige informatie over de verwerking van de lasten van de businesscontroller.

Reactie

De businesscontroller is in de begroting 2021 opgenomen onder uitvoeringskosten. In de technische vragen is dit onderwerp ook aan de orde geweest. Er is in de beantwoording een verloopoverzicht opgesteld waarin de ontwikkeling van de uitvoeringskosten en daarmee de lasten voor de businesscontroller is toegelicht.

Programma Cultuur is van iedereen

Constatering/advies

De auditcommissie constateert dat op cultuur een bezuiniging niet is ingevuld maar dat in de plaats daarvan een extra taakstelling (in 2023 en 2024) is opgenomen.

Reactie

De gemeenteraad heeft voor het traject van de cultuur- en erfgoedvisie kaders gesteld. Qua budget is als kader meegegeven dat het bestaande budget uitgangspunt is. De visie moet leiden tot een doelmatiger inzet van beschikbare middelen. Dit betekent ook een herverdeling van budgetten. Omdat deze herverdeling nu toch op stapel staat, hebben wij u bij de Perspectiefnota 2021 voorgesteld om nu niet op specifieke posten te bezuinigen, maar in plaats daarvan het totaal beschikbare budget voor deze subsidies te verminderen. Op basis van de cultuur- en erfgoedvisie wordt dat verminderde budget dan herverdeeld. De gemeenteraad heeft met dit voorstel ingestemd bij de vaststelling van de perspectiefnota 2021.

In de begroting 2021 is hiervoor een aparte activiteit opgenomen met het totaal te bezuinigen bedrag.

Programma Fijn leven

Constatering/advies

De auditcommissie vraagt om door hen ervaren onduidelijkheden in de informatie over de kosten van wegonderhoud in relatie tot de gestelde kwaliteitskaders weg te nemen en de dekking van extra onderhoud te benoemen.

Reactie

Allereerst een reactie op eventuele 'tegenstrijdigheid' in de begroting. In de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' is opgenomen dat uit inspecties naar voren komt dat sommige deelarealen van ons wegenareaal een 'te hoog' kwaliteitsniveau is geconstateerd. We begrijpen dat dit tot verwarring kan leiden. Door een fietspad opnieuw te asfalteren stijgt het onderhoudsniveau in één keer van laag (of zeer laag) naar zeer hoog. Na verloop van tijd zal het fietspad weer teruggaan in kwaliteit naar niveau hoog (en uiteindelijk als je niets doet, naar nog lagere niveaus). Omdat het, door de raad vastgestelde, kwaliteitsniveau 'overwegend laag' voor fietspaden echter een kwaliteitsniveau 'hoog' inhoudt, is er de afgelopen periode veel aandacht geweest voor onderhoud van fietspaden. Dat leidde ertoe dat het kwaliteitsniveau op sommige deelarealen (in 2019) boven het niveau 'hoog' uitsteeg. Ons onderhoudsplan is echter nog steeds gebaseerd op het door de raad vastgestelde kwaliteitsscenario 'overwegend laag'.

Inmiddels hebben wij een analyse en uitwerking gemaakt van benodigd extra onderhoud voor wegen en paden in het buitengebied. Hiervoor zijn door uw raad extra middelen ter beschikking gesteld (2 miljoen euro). De uitwerking betreft een zeer groot aantal diverse onderhoudswerkzaamheden aan een groot aantal wegen en paden variërend van werkzaamheden van enkele duizenden euro's tot werkzaamheden die enkele tienduizenden euro's betreffen. Het gaat overal om regulier onderhoud, noodzakelijk om het onderhoudsniveau van wegen op (het met uw raad afgesproken gemiddelde) onderhoudspeil te brengen. Daarom hebben wij deze detailuitwerking niet met uw raad gedeeld en het opnemen hiervan in een addendum lijkt ons wat ver gaan. Het gaat dus niet om complete weg(her)inrichtingen. Dit soort werkzaamheden worden opgevoerd als investeringen en daarover beslist uw raad via de investeringslijst in de begroting. Het huidige budget voor onderhoud van wegen en paden is niet toereikend om het gemiddeld niveau 'overwegend laag' op langere termijn te kunnen realiseren. Daarom is er de afgelopen jaren ook extra geld uitgetrokken voor onderhoud. In deze begroting is opgenomen dat er de komende jaren extra geld (uit eenmalige middelen / reserves) beschikbaar is voor extra onderhoud. Dat stelt ons in

staat om (tijdelijk) toch een bezuiniging door te voeren op het structurele onderhoudsbudget van wegen van 10%. Op de langere termijn zullen we deze bezuiniging weer ongedaan moeten maken, om het vastgestelde kwaliteitsniveau voor wegen te kunnen continueren.

Wat betreft het inzicht in de dekking van de middelen: Deze zijn opgenomen in de begroting bij het programma Fijn leven, activiteit 020.040 "We onderhouden onze infrastructuur". Onder deze activiteit vallen echter veel meer onderwerpen, zoals bijvoorbeeld straatverlichting en straatvegen. Het deel van het budget dat specifiek voor onderhoud wegen is bestemd, is opgenomen in de paragraaf kapitaalgoederen. Daarin staat aangegeven welk bedrag structureel in de begroting opgenomen is en de bezuiniging daarop, de incidentele middelen uit investeren in Berkelland (€ 2 miljoen) en de dekking die beschikbaar is in de reserve wegen.

Financiën

Constatering/advies

De auditcommissie adviseert dat de middelen die zijn opgenomen in de reserve bestuurlijke claims pas worden vrijgegeven als er een concreet voorstel of plan is vastgesteld en de raad daarover heeft besloten. Ook wil de auditcommissie betere documentatie bij deze reserve, met name over al genomen en nog te nemen besluiten. Tot slot adviseert de auditcommissie na te gaan of het huidige P&C-systeem voldoende control biedt op de inzet van de werkbudgetten die via deze reserve worden verstrekt.

Reactie

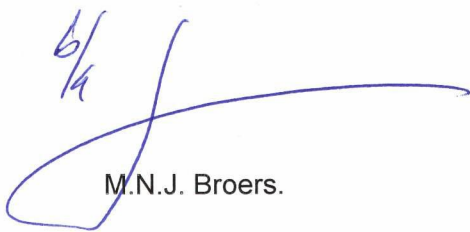
Het is inderdaad de vaste regel dat middelen pas worden vrijgegeven als er een concreet voorstel of plan is vastgesteld. Deze werkwijze wordt inmiddels integraal toegepast inclusief voorstellen en plannen m.b.t. Investeren in Berkelland. De verantwoording van de besteding vindt echter niet via de reserve plaats maar via de programmalijnen. Zoals toegelicht in de perspectiefnota 2021 op bladzijde 64: "Via de reguliere bestuursrapportage en de jaarrekening informeren wij u over de besteding van deze incidentele middelen en de voortgang op de ombuigingen."

Vervolg

Zoals eerder in deze brief is aangegeven gaan we met betrekking tot lange termijn adviezen in gesprek met de auditcommissie. We houden u waar nodig op de hoogte van uitkomsten en vervolgacties.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

6/4

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:
-Archief